

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-AR73.4
Datum: 12. oktobar 2009.
Original: engleski

PRED ŽALBENIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija Fausto Pocar, predsjedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Liu Daqun
sudija Andréia Vaz
sudija Theodor Meron

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 12. oktobra 2009.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO KARADŽIĆEVOJ ŽALBI NA ODLUKU PRETRESNOG VIJEĆA U
VEZI S NAVODNIM SPORAZUMOM SA HOLBROOKEOM**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

1. Žalbeno vijeće Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće, odnosno Međunarodni sud) rješava po Žalbi na Odluku u vezi sa sporazumom sa Holbrookeom (dalje u tekstu: Žalba), koju je 27. jula 2009. uložio Radovan Karadžić (dalje u tekstu: žalilac).

I. KONTEKST

A. Istorijat postupka

2. Žalilac je 6. novembra 2008. podnio zahtjev kojim traži od Pretresnog vijeća III (dalje u tekstu: Pretresno vijeće), na osnovu pravila 66(B) i 68 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), da naloži Tužilaštvu (dalje u tekstu: tužilac) da omogući pregled i objelodanjivanje brojnih dokumenata u vezi sa sprazumom za koji žalilac tvrdi da ga je sklopio sa g. Richardom Holbrookeom 18.-19. jula 1996. godine (dalje u tekstu: navodni Sporazum).¹ Po tvrdnji žalioaca, kako je dolje detaljno izloženo, navodnim Sporazumom utanačeno je da se, u zamjenu za njegovo potpuno povlačenje iz javnog života, protiv njega neće voditi krivični postupak na Međunarodnom sudu.² U Odluci koju je donijelo 17. decembra 2008., Pretresno vijeće je naložilo tužiocu da žalioцу objelodani dio traženih dokumenata na osnovu, između ostalog, toga što su oni potencijalno relevantni za odmjeravanje kazne.³ Pretresno vijeće je dalje konstatovalo da, izuzev pitanja u vezi s odmjeravanjem kazne, traženi dokumenti nisu relevantni za pripremanje žaliočeve odbrane, budući "da je u međunarodnom pravu utvrđeno da bi bilo kakav sporazum o imunitetu optuženog koji se tereti za genocid, ratne zločine i/ili zločine protiv čovječnosti pred nekim međunarodnim sudom bio ništavan"⁴ i da "prema Statutu i Pravilniku Međunarodnog suda, nikakvo navodno jamstvo g. Holbrookea nema nikakvog uticaja ni na mandat Vijeća ni na mandat tužioca".⁵ Pretresno vijeće je konstatovalo da žaliočev zahtjev u vezi s ostalim

¹ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Zahtjev za pregled i objelodanjivanje: Sporazum sa Holbrookeom, 6. novembar 2008. (dalje u tekstu: Zahtjev za objelodanjivanje), par. 1.

² Zahtjev za objelodanjivanje, par. 3.

³ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Odluka po Drugom zahtjevu optuženog za pregled i objelodanjivanje: Pitanje imuniteta, 17. decembar 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s objelodanjivanjem), par. 23.

⁴ Odluka u vezi s objelodanjivanjem, par. 25.

⁵ *Id.*

dokumentima ne zadovoljava relevantne pravne standarde za izdavanje naloga za njihovo objelodanjivanje, budući da oni nisu dovoljno precizno opisani.⁶ Dana 6. aprila 2009., Žalbeno vijeće je odbacilo žalbu optuženog na Odluku u vezi s objelodanjivanjem kao bespredmetnu, s obrazloženjem da se žalilac nije žalio na zaključke Pretresnog vijeća u vezi s nedovoljnom preciznošću, a da je tužiocu već bilo naloženo da objelodani dokumente koji zadovoljavaju kriterijume preciznosti.⁷

3. Žalilac je 4. februara 2009. podnio daljnji zahtjev u kom traži da se tužiocu naloži da objelodani dodatne materijale u vezi s navodnim Sporazumom,⁸ što je Pretresno vijeće odobrilo u vezi s onim materijalima koji zadovoljavaju kriterijume preciznosti, i to na osnovu toga što bi ti materijali mogli da budu relevantni za odmjerenje eventualne kazne.⁹ U cilju prikupljanja dokaza kojima bi potkijepio svoje tvrdnje, optuženi je podnio tri zahtjeva za produženje roka za podnošenje zahtjeva kojim osporava nadležnost.¹⁰ Pretresno vijeće je odobrilo sve zahtjeve za produženje roka.¹¹

4. Optuženi je 25. maja 2009. podnio zahtjev u kom traži od Pretresnog vijeća da odbaci Optužnicu protiv njega na osnovu toga što, uslijed navodnog Sporazuma, Međunarodni sud nema nadležnost, odnosno – alternativno – da Pretresno vijeće primijeni svoje diskreciono ovlaštenje i odrekne se vršenja nadležnosti u skladu s doktrinom povrede postupka.¹² Žalilac je takode zatražio da Pretresno vijeće održi pretres s izvođenjem dokaza i donese zaključke o činjenicama u vezi s postojanjem navodnog Sporazuma.¹³ Po mišljenju žalioaca, Pretresno vijeće bi se trebalo pozabaviti pitanjem pravne valjanosti navodnog Sporazuma tek nakon što

⁶ Odluka u vezi s objelodanjivanjem, par. 20.

⁷ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-AR73.1, Odluka po žalbi podnosioca žalbe Radovana Karadžića u vezi sa objavljivanjem sporazuma s Holbrookeom, 6. april 2009. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u vezi s objelodanjivanjem), par. 15-17.

⁸ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Treći zahtjev za objelodanjivanje: Sporazum sa Holbrookeom, 4. februar 2009.

⁹ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Odluka po zahtjevu optuženog za razgovor sa svjedokom odbrane i po trećem zahtjevu za objelodanjivanje, 9. april 2009., par. 19, 21-27.

¹⁰ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Zahtjev za produženje roka - zahtjev u vezi sa Sporazumom s Holbrookeom, 23. mart 2009.; *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Zahtjev za produženje roka i prekoračenje dozvoljenog broja riječi, 20. april 2009.; Zahtjev za daljnje produženje roka i za sporedne naloge: Zahtjev u vezi sa Sporazumom sa Holbrookeom, 4. maj 2009.

¹¹ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Odluka u vezi sa zahtjevom za produženje roka, 30. mart 2009.; *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Odluka po zahtjevu optuženog za produženje roka i za prekoračenje dozvoljenog broja riječi: Sporazum sa Holbrookeom, 22. april 2009., par. 3. V. takode *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Nalog, 20. maj 2009., par. 8(f) u kom je Pretresno veće potvrdilo da 25. maja 2009. ističe rok u kom optuženi može podnijeti Zahtjev.

¹² *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Zahtjev u vezi sa Sporazumom sa Holbrookeom, 25. maj 2009., sa dodacima (dalje u tekstu: Zahtjev), par. 1, 3.

¹³ Zahtjev, par. 8.

se izjasni o spornim činjeničnim pitanjima kao što je pitanje da li je navodni Sporazum stvarno sklopljen, kao i okolnostima u vezi s njegovim sklapanjem.¹⁴

5. Žalilac u Zahtjevu tvrdi da su činjenice u vezi s navodnim Sporazumom sljedeće: navodni Sporazum sklopljen je tokom večeri i rano ujutro 18. i 19. jula 1996.; g. Holbrooke, "specijalni pregovarač Sjedinjenih Država",¹⁵ postupajući po ovlaštenju Međunarodnog suda i Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: Savjet bezbjednosti),¹⁶ predložio je žaliocu da, ako napusti sve svoje položaje u vlasti Republike Srpske i potpuno se povuče iz javnog života, "neće morati da se suoči s krivičnim gonjenjem u Haagu".¹⁷ Žalilac je prihvatio gorepomenuti prijedlog.¹⁸ Iako je od žalioca traženo da pismeno potvrdi svoj dio navodnog Sporazuma, g. Holbrooke je odbio da pruži pismenu garanciju u vezi s navodnim Sporazumom, objašnjavajući da je iz političkih razloga nemoguće da to učini.¹⁹ Umjesto toga, on je žaliocu obećao da mu se može vjerovati da će se postarati da navodni Sporazum bude ispoštovan.²⁰ Žalilac u Zahtjevu dalje tvrdi da je u vrijeme navodnog Sporazuma "bilo dovoljno razloga za [žalioca] da vjeruje da Richard Holbrooke postupa u ime međunarodne zajednice, uključujući [Savjet bezbjednosti]".²¹

6. Pretresno vijeće je 8. jula 2009. donijelo Odluku kojom je u cijelosti odbilo Zahtjev.²² Žalbeno vijeće smatra korisnim da na početku podsjeti na rezonovanje na kom je Pretresno vijeće zasnovalo Pobjanu odluku.

B. Pobijana odluka

7. Razmatrajući zahtjev žalioca za održavanje pretresa s izvođenjem dokaza, Pretresno vijeće je smatralo da, ako se žaliocu sa pravnog stanovišta ne može odobriti traženo pravno sredstvo, onda je pitanje da li je navodni Sporazum ikada sklopljen irelevantno za svako drugo pitanje izuzev odmjeravanja kazne, o čemu dokazi mogu biti podneseni na suđenju.²³

---

¹⁴ Zahtjev, par. 80-83.

¹⁵ Zahtjev, par. 4.

¹⁶ Zahtjev, par. 48-49.

¹⁷ Zahtjev, par. 4.

¹⁸ *Id.*

¹⁹ Zahtjev, par. 5-6.

²⁰ Zahtjev, par. 6.

²¹ Zahtjev, par. 57.

²² *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Odluka po Zahtjevu u vezi sa sporazumom sa Holbrookeom, 8. juli 2009. (dalje u tekstu: Pobjana odluka), par. 89.

²³ Pobjana odluka, par. 46.

Pretresno vijeće je dalje izjavilo da, kako bi donijelo zaključak u vezi s pravnim pitanjima, prihvata *pro veritate* dokaze koje podnese žalilac.²⁴

8. Razmatrajući meritum žaliočeve tvrdnje, Pretresno vijeće je primijetilo da se "strane u postupku, po svemu sudeći, slažu u svojim argumentima da to da li je Sporazum obavezujući za Međunarodni sud u krajnjoj liniji zavisi od pitanja da li se on može pripisati tužiocu ovog Međunarodnog suda".²⁵ Pretresno vijeće je dalje primijetilo da, kako bi se pokazalo da se navodni Sporazum može pripisati tužiocu, žalilac mora da pokaže da su u njegovu pripremu bili umiješani bilo predstavnici tužioca bilo Savjet bezbjednosti.²⁶

9. Razmatrajući prvu mogućnost, Pretresno vijeće je razmotrilo da li bi navodni Sporazum bio obavezujući za Međunarodni sud ako bi se pripisao tužiocu.²⁷ Prvo, Pretresno vijeće je podsjetilo da, na osnovu pravila 50 i 51 Pravilnika tužilac može odlučiti da povuče ili izmijeni optužnicu nakon što je ona potvrđena samo po odobrenju sudije ili pretresnog vijeća.²⁸ U tom pogledu, Pretresno vijeće je primijetilo da je, u vrijeme kada je navodni Sporazum sklopljen, optužnica protiv optuženog već bila potvrđena i da tužilaštvo nije zatražilo odobrenje za njeno povlačenje.²⁹ Drugo, Pretresno vijeće je odbacilo mogućnost da bi tužilaštvo odustalo od postupka protiv optuženog izvan okvira odredaba Statuta i Pravilnika, kao, u najmanju ruku, "upitnu".³⁰ U tom pogledu, Pretresno vijeće je smatralo da navodni Sporazum ne spada u kategoriju sporazuma o izjašnjavanju o krivici, budući da se ovaj potonji sastoji samo od izjašnjavanja o krivici koji bi neki optuženi ponudio u vezi s određenim optužbama u zamjenu za odbacivanje drugih, dok se navodni Sporazum sastoji od imuniteta koji je obećao tužilac u zamjenu za žaliočevo povlačenje iz javnog života.³¹

10. Pored toga, Pretresno vijeće je smatralo da dokazi na koje se oslanja optuženi ne pokazuju da je g. Holbrooke postupao bilo sa stvarnim bilo sa prividnim ovlaštenjem tužioca.³² U tom pogledu, Pretresno vijeće je primijetilo da dokazi koje je ponudio žalilac, koji se sastoje od više knjiga napisanih na ovu temu, pokazuju da je tokom 1995. i 1996. godine postojala stalna napetost između tužioca i američkih pregovarača, uključujući g.

---

²⁴ Pobjana odluka, par. 47.

²⁵ Pobjana odluka, par. 50.

²⁶ *Id.*

²⁷ Pobjana odluka, par. 51-56.

²⁸ Pobjana odluka, par. 52.

²⁹ Pobjana odluka, par. 53.

³⁰ Pobjana odluka, par. 54.

³¹ *Id.*

³² Pobjana odluka, par. 55.

Holbrookea.³³ Pretresno vijeće je ukazalo na činjenicu da je tužilac podigao novu optužnicu protiv žalioaca kada je obaviješten o tome da američki pregovarači razmišljaju o mogućnosti amnestije u sklopu pregovora u Daytonu 1995. godine.³⁴ Pretresno vijeće je smatralo da to predstavlja primjer činjenice da je tužilaštvo nastojalo da spriječi eventualnu akciju međunarodne zajednice koja bi se mogla tumačiti kao zadiranje u ovlaštenja tužioca.³⁵

11. Pošto je isključilo mogućnost da dokazi koje je predočio žalilac pokazuju da je tužilaštvo na bilo koji način bilo umiješano u pripremanje navodnog Sporazuma, Pretresno vijeće se pozabavilo analizom pitanja da li bi se navodni Sporazum mogao pripisati Savjetu bezbjednosti.³⁶ Rezonovanje Pretresnog vijeća u vezi s tim pitanjem je trojako.

12. Prvo, Pretresno vijeće primijetilo je da Savjet bezbjednosti ovlašten da izmijeni Statut Međunarodnog suda i razjasnilo da to uključuje eventualno ograničenje ili proširenje nadležnosti Međunarodnog suda.³⁷ Pretresno vijeće je takode podsjetilo da je u svim slučajevima kada je mijenjana nadležnost Međunarodnog suda, to činjeno donošenjem rezolucije.³⁸ Pretresno vijeće je dalje primijetilo da Savjet bezbjednosti, ne samo da nikada nije usvojio rezoluciju kojom poziva tužioca da žalioцу odobri imunitet ili kojom se u tom smislu mijenja Statut, nego je zapravo usvojio više rezolucija kojima traži hapšenje žalioaca.³⁹

13. Drugo, Pretresno vijeće je razmotrilo žaliočevu tvrdnju da je g. Holbrooke bio zastupnik Savjeta bezbjednosti i da je postupao po njegovom ovlaštenju.⁴⁰ Pretresno vijeće je preciziralo da je provelo takvu analizu teoretski polazeći od "pretpostavke da [...] [Savjet bezbjednosti] može ograničiti njegovu nadležnost sklapajući sporazume o imunitetu putem svojih zastupnika i bez znanja predstavnika Međunarodnog suda ili bez usvajanja rezolucije kojom se potvrđuju ti sporazumi".⁴¹ Pretresno vijeće je izričito iznijelo ovu ocjenu na osnovu materijala koju mu je dostavio žalilac i zaključilo da on nije iznio nijedan dokaz u prilog svojim tvrdnjama da je g. Holbrooke postupao po ovlaštenju Savjeta bezbjednosti kada je sklopio navodni Sporazum.⁴² Ovaj zaključak pojačan je napomenom da bi rezultirajući

---

³³ *Id.*

³⁴ *Id.*

³⁵ *Id.*

³⁶ Pobjana odluka, par. 56.

³⁷ Pobjana odluka, par. 57.

³⁸ Pobjana odluka, par. 57-58.

³⁹ Pobjana odluka, par. 59.

⁴⁰ Pobjana odluka, par. 62.

⁴¹ *Id.* (naglasak ispušten).

⁴² Pobjana odluka, par. 65.

Sporazum, "da je Holbrooke stvarno postupao po ovlaštenju [Savjeta bezbjednosti], na kraju bio usvojen ili bar primljen na znanje od strane [Savjeta bezbjednosti]".⁴³

14. Treće, Pretresno vijeće je razmotrilo žaliočevu tvrdnju da je g. Holbrooke imao prividno ovlaštenje Savjeta bezbjednosti kada je sa žaliocem sklopio navodni Sporazum.⁴⁴ Pretresno vijeće je konstatovao da žalilac nije iznio nijedan argument kojim bi potkrijepio tvrdnju da je prividno ovlaštenje primjenjivo u kontekstu međunarodnog krivičnog prava.⁴⁵ Međutim, Pretresno vijeće je teoretski pošlo od pretpostavke da je ono primjenjivo.⁴⁶ Pretresno vijeće je dalje zaključilo da optuženi nije pokazao da Savjet bezbjednosti postupao na način kako bi ukazivao na to da je Holbrooke njegov ovlašten predstavnik, s ovlaštenjem da odobri imunitet za najteža međunarodna krivična djela".⁴⁷ Pretresno vijeće je donijelo tu odluku na osnovu sljedećih zaključaka:

- a) argumenti koje je žalilac ranije iznosio o tome da je Holbrooke postupao u ime SAD-a u suprotnosti su sa njegovom [kasnijom] tvrdnjom da je Holbrooke postupao u ime Savjeta bezbjednosti;⁴⁸
- b) budući da nikada nije bio u ličnom kontaktu s Holbrookeom, upitna je njegova mogućnost da ocijeni u čije ime je Holbrooke postupao tom konkretnom prilikom;⁴⁹
- c) žalilac je priznao da ni on ni njegovi saradnici nisu bili uvjereni da će se g. Holbrooke sa svoje strane držati navedenog Sporazuma, naročito s obzirom na to da je g. Holbrooke "napustio Ministarstvo vanjskih poslova SAD-a poslije Daytona i da od tada nije bio angažovan na pitanjima vezanim za Bosnu, do jula 1996."; ⁵⁰
- d) u više izjava, g. Holbrooke je pominjao potrebu da Savjet bezbjednosti usvoji rezolucije kojima bi se pružio legitimitet svakom eventualnom dogovoru o rješenju sukoba u Bosni i Hercegovini;⁵¹
- e) prihvatanje od strane Savjeta bezbjednosti nekoliko obećanja koja je tokom pregovora u vezi s prekidom vatre u Sarajevu dao g. Holbrooke ne pruža dovoljnu potkrepu za

---

⁴³ *Id.*

⁴⁴ Pobjana odluka, par. 66.

⁴⁵ *Id.*

⁴⁶ *Id.*

⁴⁷ Pobjana odluka, par. 66, 69.

⁴⁸ Pobjana odluka, par. 70.

⁴⁹ *Id.*

⁵⁰ Pobjana odluka, par. 71.

⁵¹ Pobjana odluka, par. 72.

tvrdnju da je Savjet bezbjednosti "imao nekakvu obavezu da prihvati kasniji sporazum o imunitetu u vezi s navodima o najtežim međunarodnim krivičnim djelima";⁵²

- f) "[o]dbijanje jedne strane da se na papiru obaveže da poštuje svoj dio sporazuma ne potkrepljuje zamisao da ta strana ima bilo čije ovlaštenje da postupa u [...] ime [tog tijela] i, u najboljem slučaju, neutralno je u vezi s tim pitanjem";⁵³
- g) žalilac se pozvao na neke predmete iz određenih nacionalnih pravnih sistema, za koje on tvrdi da ilustruju da se sporazumi o nepreduzimanju krivičnog gonjenja održali čak i kada su ih postigli subjekti s prividnim ovlaštenjem koji, no ti predmeti nisu primjenjivi na ovaj predmet.⁵⁴

15. Najzad, Pretresno vijeće je pokazalo da žalilac nije pokazao da je došlo do bilo kakve povrede postupka.⁵⁵ Pretresno vijeće je primijetilo da, "čak ni u svjetlu Sporazuma", postupak u predmetu protiv žalioca ne bi uticao na njegovo pravo na pravično suđenje.⁵⁶ Pretresno vijeće je dalje konstatovalo da za doktrinu zloupotrebe postupka ne može povod biti obećanje koje je navodno dala neka treća strana, nepovezana s Međunarodnim sudom, time što je žaliocu odobrila imunitet više godine prije njegovog dovođenja na Međunarodni sud.⁵⁷

C. Žalba

16. Žalilac je 15. jula 2009. podnio zahtjev za odobrenje da uloži žalbu na Pobijanu odluku,⁵⁸ koje je Pretresno vijeće dalo 17. jula 2009.⁵⁹ Žalilac je 24. jula 2009. podnio Žalbenom vijeću zahtjev kojim traži da rok za ulaganje njegove žalbe na Pobijanu odluku bude produžen do 17. avgusta 2009., budući da on trenutno traga za daljnjim informacijama u vezi s navodnim sporazumom sa g. Carlom Bildtom, visokim predstavnikom UN-a za Bosnu

---

⁵² Pobjana odluka, par. 73.

⁵³ Pobjana odluka, par. 74.

⁵⁴ Pobjana odluka, par. 75-78.

⁵⁵ Pobjana odluka, par. 84.

⁵⁶ *Id.*

⁵⁷ Pobjana odluka, par. 84-85, 88.

⁵⁸ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Zahtjev za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku u vezi sa sporazumom sa Holbrookeom, 15. juli 2009.

⁵⁹ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Odluka po zahtjevu optuženog za odobrenje da uloži žalbu na Odluku po Zahtjevu optuženog u vezi sa sporazumom sa Holbrookeom, 17. juli 2009. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s ulaganjem žalbe), par. 8.

u vrijeme sklapanja navodnog Sporazuma.⁶⁰ Dana 24. jula 2009., dežurni sudija je naložio žaliocu da svoju žalbu na Pobijanu odluku dostavi najkasnije do 27. jula 2009.⁶¹

17. Dana 27. jula 2009., žalilac je dostavio svoju Žalbu. Dana 6. avgusta 2009., tužilac je dostavio svoj Odgovor.⁶² Žalilac je 10. avgusta 2009. dostavio svoju Repliku.⁶³ Dana 13. avgusta 2009., tužilac je podnio zahtjev kojim od Žalbenog vijeća traži odobrenje da dostavi dodatni odgovor na Repliku žalioca.⁶⁴

18. Dana 17. avgusta 2009., žalilac je podnio Zahtjev na osnovu pravila 115 Pravilnika za prihvatanje dodatnih dokaza u prilog svojoj Žalbi.⁶⁵ Tužilac je odgovorio 26. avgusta 2009.⁶⁶ Žalilac je replicirao 31. avgusta 2009.⁶⁷

19. Dana 30. septembra 2009., žalilac je podnio zahtjev u kom od Žalbenog vijeća traži da odgodi donošenje odluke po Žalbi dok žalilac ne pribavi dodatne dokaze koje treba podnijeti Žalbenom vijeću na osnovu pravila 115 Pravilnika.⁶⁸ Tužilac je 1. oktobra 2009. odgovorio na Zahtjev za odgodu tako što mu se usprotivilo.⁶⁹ Dana 5. oktobra 2009., žalilac je podnio daljnji Zahtjev na osnovu pravila 115 Pravilnika za prihvatanje dodatnih dokaza u prilog svojoj Žalbi.⁷⁰ Tužilaštvo nije odgovorilo.⁷¹ Međutim, Žalbena vijeće smatra da donošenjem ove odluke, iako nema odgovora tužioca, tužiočevim pravima neće biti nanesena nikakva šteta.

---

⁶⁰ Zahtjev za produženje roka, 24. juli 2009.

⁶¹ Odluka po zahtjevu Radovana Karadžića za produženje roka, 24. juli 2009.

⁶² Odgovor tužioca na Karadžićevu "Žalbu u vezi sa Sporazumom sa Holbrookeom", 6. avgust 2009. (dalje u tekstu: Odgovor).

⁶³ Replika: Žalba na Odluku u vezi sa sporazumom sa Holbrookeom, 10. avgust 2009., sa javnim dodatkom A i povjerljivim dodatkom B (dalje u tekstu: Replika).

⁶⁴ Zahtjev tužioca za odobrenje da dostavi dodatni odgovor i Dodatni odgovor na Karadžićevu repliku, 13. avgust 2009. (dalje u tekstu: Zahtjev tužilaštva za dostavljanje dodatnog odgovora i Dodatni odgovor).

⁶⁵ Prvi zahtjev za prihvatanje dodatnog materijala: Žalba u vezi sa sporazumom sa Holbrookeom, 17. avgust 2009. (dalje u tekstu: Prvi zahtjev na osnovu pravila 115).

⁶⁶ Odgovor tužioca na Karadžićev "Prvi zahtjev za prihvatanje dodatnog materijala: Žalba u vezi sa sporazumom sa Holbrookeom", 26. avgust 2009.

⁶⁷ Replika: Prvi zahtjev za prihvatanje dodatnog materijala: Žalba u vezi sa Sporazumom sa Holbrookeom, 31. avgust 2009.

⁶⁸ Zahtjev za odgodu donošenja odluke do podnošenja Drugog zahtjeva za prihvatanje dodatnog materijala: Žalba u vezi sa sporazumom sa Holbrookeom, 30. septembar 2009., s "Povjerljivim dodatkom A" (dalje u tekstu: Zahtjev za odgodu), par. 1, 4.

⁶⁹ Odgovor tužioca na Karadžićev "Zahtjev za odgodu donošenja Odluke do podnošenja Drugog zahtjeva za prihvatanje dodatnog materijala: Žalba u vezi sa sporazumom sa Holbrookeom", 1. oktobar 2009.

⁷⁰ Drugi zahtjev za prihvatanje dodatnog materijala: Žalba u vezi sa sporazumom sa Holbrookeom, 5. oktobar 2009. (dalje u tekstu: Drugi zahtjev na osnovu pravila 115).

⁷¹ Odgovor tužilaštva treba biti dostavljen do 19. oktobra 2009.

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

20. Žalilac u svojoj Žalbi tvrdi da je Pretresno vijeće načinilo primjetne greške po više osnova.⁷² Konkretno, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogriješilo:

(A) odbivši da održi pretres s izvođenjem dokaza, uz tvrdnju da prihvata činjenice koje je predložio dr Karadžić kao istinite da bi ih zatim odbacilo.

(B) uzevši u obzir irelevantne faktore kao što su (1) nedosljedni stavovi dr Karadžića u vezi s izvorom ovlaštenja g. Holbrookea, (2) da je sporazum sklopljen bez neposrednih konsultacija, (3) da je dr Karadžić želio da sporazum bude u pismenom obliku, (4) činjenicu da sporazum nije konzumiran rezolucijom Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija, i (5) dužinu vremena proteklog između sporazuma i dovođenja dr Karadžića na Međunarodni sud;

(C) ne uzevši u obzir relevantne faktore kao što su (1) očitovanja Savjeta bezbjednosti UN-a u vezi s davanjem ovlaštenja Holbrookeu, (2) činjenicu da je upravo odredba Daytonskog sporazuma koja zabranjuje da bjegunac od MKSJ-a bude na javnoj funkciji predstavljala osnov za sporazum, (3) činjenicu da je Holbrooke prijetio nametanjem sankcija Savjeta bezbjednosti UN-a ukoliko Karadžić ne podnese ostavku, i (4) činjenicu da se Holbrooke vratio u region uz blagoslov Kontakt-grupe, sastavljene od stalnih članova Savjeta bezbjednosti UN-a;

(D) pridavši nedovoljnu težinu relevantnom faktoru, odnosno dejstvu ranije ratifikacije u vezi s Holbrookeovim obećanjima od strane Savjeta bezbjednosti UN-a;

(E) činjenjem grešaka u vezi s činjenicama da (1) zastupnici dr Karadžića nisu vjerovali da Holbrooke postupa u ime Savjeta bezbjednosti UN-a i (2) da je Holbrooke poslije Daytona napustio Ministarstvo vanjskih poslova SAD-a i da nakon toga više nije bio angažovan na bosanskim pitanjima;

(F) primijenivši dvostruki standard za povredu postupka na osnovu toga što je navodno nedolično ponašanje počinila treća strana.⁷³

21. Žalilac tvrdi da bi, na osnovu gorepomenutih grešaka koje je načinilo Pretresno vijeće, Žalbeno vijeće trebalo ukinuti Pobijanu odluku i vratiti predmet Pretresnom vijeću na ponovno razmatranje, nakon što se održi pretres s izvođenjem dokaza uz primjenu standarda za povredu postupka koji je preporučio žalilac.⁷⁴

22. Tužilac u Odgovoru tvrdi da je Pretresno vijeće ispravno zaključilo da navodni Sporazum, bez obzira na eventualno pitanje njegovog postojanja, ne može biti obavezujući za Međunarodni sud. Tužilac tvrdi da žalilac nije pokazao da su zaključci koje je donijelo

---

⁷² Žalba, par. 15.

⁷³ *Id.*

⁷⁴ Žalba, par. 113-114.

Pretresno vijeće pogrešno.⁷⁵ Prvo, tužilac tvrdi da žalilac nije pokazao da se nadležnost Međunarodnog suda mogla ograničiti bez donošenja rezolucije SBUN-a.⁷⁶ Drugo, tužilac tvrdi da žalilac nije iznio argumente koji potkrepljuju primjenu doktrine prividnog ovlaštenja u međunarodnom krivičnom pravu i da, u svakom slučaju, žalilac nije predočio nedvosmislene dokaze da je g. Holbrooke bio ovlašten da mu odobri imunitet od postupka pred Međunarodnim sudom.⁷⁷ Treće, tužilac tvrdi da je Pretresno vijeće ispravno zaključilo da žalilac nije ničim potkrijepio tvrdnju o povredi postupka.⁷⁸ Stoga, tužilac tvrdi da bi Žalbeno vijeće trebalo odbaciti Žalbu.⁷⁹

III. STANDARD PREISPITIVANJA

23. Žalbeno vijeće će ukinuti Pobijanu odluku samo ukoliko zaključi da je ona: (i) zasnovana na pogrešnom tumačenju mjerodavnog prava; (ii) zasnovana na očigledno pogrešnom zaključku o činjenicama; ili je (iii) u tolikoj mjeri nepravična da predstavlja povredu diskrecionog ovlaštenja Pretresnog vijeća.⁸⁰

IV. DISKUSIJA

A. Da li je Pretresno vijeće pogriješilo kada nije odobrilo pretres s izvođenjem dokaza

24. Žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogriješilo kada je odbilo da održi pretres s izvođenjem dokaza, budući da je ustvrdilo da prihvata sve činjenice koje je naveo žalilac kao istinite, da bi se zatim na neprimjeren način upustilo u utvrđivanje vjerodostojnosti njegovih činjeničnih tvrdnji.⁸¹ Žalilac takođe ponavlja svoj stav da je Pretresno vijeće trebalo razmotriti pravnu relevantnost njegovih argumenata tek poslije donošenja činjeničnih zaključaka o postojanju navodnog Sporazuma, i to tek poslije održavanja pretresa s izvođenjem dokaza.⁸² Tužilac odgovara da je, budući da je utvrdilo da navodni Sporazum nije

⁷⁵ Odgovor, par. 1.

⁷⁶ Odgovor, par. 3.

⁷⁷ Odgovor, par. 4.

⁷⁸ Odgovor, par. 1, 5, 44, 47.

⁷⁹ Odgovor, par. 53.

⁸⁰ V. *Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih*, predmeti br. IT-01-45-AR73.1, IT-03-73-AR73.1, IT-03-73-AR73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Raspravnog vijeća o izmjeni optužnice i spajanju postupaka, 25. oktobar 2006., par. 6.

⁸¹ Žalba, par. 15(A), 21-23.

⁸² Žalba, par. 18-20, 24-25.

obavezujući za Međunarodni sud, Pretresno vijeće bilo u pravu zaključivši da je pretres s izvođenjem dokaza nepotreban.⁸³ Tužilac dalje naglašava da bi pretres s izvođenjem dokaza koji traži žalilac iziskivao znatnu količinu sudskog vremena, preusmjerio ograničene resurse strana u postupku sa pripremanja pretresa i "bez ikakvog racionalnog razloga značajno opteretio treće strane".⁸⁴

25. Žalbeno vijeće smatra donekle validnim žaliočev argument da se pristup usvojen Pobjanom odlukom čini protivrječnim. Pretresno vijeće je na samom početku Pobjane odluke konstatovalo da će razmotriti valjanost žaliočevog argumenata sa pravnog stanovišta.⁸⁵ Međutim, nedosljedno toj premisi, na više mjesta u Pobjanoj odluci Pretresno vijeće se nije ograničilo na ocjenu prava mjerodavnog za tvrdnje koje je iznio žalilac, nego je umjesto toga analiziralo dokaze koji su mu u vezi s tim tvrdnjama bili dostupni. Na taj način Pretresno vijeće je odbacilo neke od tvrdnji koje je iznio žalilac u činjeničnom smislu.

26. Na primjer, prilikom razmatranja navoda o umiješanosti tužioca u pripremanje navodnog Sporazuma, Pretresno vijeće je smatralo, između ostalog, da dokazi koje je predočio žalilac, koji se sastoje od više knjiga koje su na tu temu napisane, nije pokazao da je g. Holbrooke postupao po stvarnom ili prividnom ovlaštenju tužioca, nego da je postojala "konstantna tenzija između tužioca i američkih pregovarača, uključujući Holbrookea"⁸⁶ i da je tužilac pokušavao "da spriječi bilo kakvu akciju međunarodne zajednice koja bi se mogla tumačiti kao zadiranje u njegovo tužilačko ovlaštenje".⁸⁷ Isto tako, Pretresno vijeće je razmotrilo pitanje da li je g. Holbrooke prilikom sklapanja navodnog Sporazuma postupao po ovlaštenju Savjeta bezbjednosti, zaključivši da žalilac nije tu tvrdnju potkrijepio nikakvim dokazima.⁸⁸ Pored toga, prilikom razmatranja tvrdnji žalioća prema doktrini prividnog ovlaštenja, Pretresno vijeće je zaključilo, na osnovu ocjene dokaza koje je podnio žalilac, da se "ne može [...] reći da je optuženi mogao razumno vjerovati da je Holbrooke imao ikakva ovlaštenja da mu odobri imunitet od krivičnog gonjenja od strane ovog Međunarodnog suda".⁸⁹ Najzad, prilikom razmatranja žaliočevih argumenata o povredi postupka, Pretresno

---

⁸³ Odgovor, par. 48.

⁸⁴ Odgovor, par. 49-50, 52.

⁸⁵ Pobjana odluka, par. 45-47.

⁸⁶ Pobjana odluka, par. 55.

⁸⁷ *Id.*

⁸⁸ Pobjana odluka, par. 61.

⁸⁹ Pobjana odluka, par. 74.

vijeće je svoju analizu zasnovalo na prethodnim činjeničnim zaključcima da g. Holbrooke nije postupao u ime Savjeta bezbjednosti.⁹⁰

27. Žalbeno vijeće smatra da je pristup Pretresnog vijeća u Pobjanoj odluci suštinski nedosljedan. Odbacivanje nekog argumenta sa pravnog stanovišta znači da, čak i kada bi činjenične tvrdnje koje iznese neka strana u postupku bile dokazane, one ne bi opravdale pravno sredstvo koje ta strana traži. Stoga, ukoliko je namjeravalo razmotriti žaliočev argument samo sa pravnog stanovišta, Pretresno vijeće je trebalo prihvatiti žaliočeve činjenične navode kao da su istiniti (tj. *pro veritate*). Umjesto toga, Pretresno vijeće je ustvrdilo da će *dokaze* koje je predočio žalilac prihvatiti *pro veritate*,⁹¹ odbacivši dio argumentacije optuženog na osnovu toga što su raspoloživi dokazi bili nedovoljni da se utvrde činjenične tvrdnje koje je iznio žalilac. Ovaj pristup nije dosljedan odbacivanju sa pravnog stanovišta i njime se žalioцу uskraćuje prilika da iznese sve svoje dokaze.

28. Žalbeno vijeće prima na znanje da Pobjana odluka nudi jedan dodatan razlog za uskraćivanje pretresa s izvođenjem dokaza. Konkretno, Pretresno vijeće je izjavilo da je primjereno da se po Zahtjevu rješava na osnovu dokaza koje je već predočio žalilac, u svjetlu činjenice da Pretresno vijeće ima obavezu da obezbijedi da suđenje žalioцу bude pravično i ekspeditivno i da se od Pretresnog vijeća ne može očekivati da "beskrajno čeka dok on prikupi sve dokaze koje smatra potrebnim prije rješavanja pitanja da li bi Sporazum mogao uticati na vršenje nadležnosti Međunarodnog suda nad njim".⁹²

29. Žalbeno vijeće nije uvjereno da je ovo rezonovanje dovoljno da opravda odbijanje žaliočevog zahtjeva za dokazivanje tvrdnji koje je iznio u Zahtjevu. Žalbeno vijeće primjećuje da je Pretresno vijeće Zahtjev okvalifikovalo kao "podnesak kojim se osporava nadležnost Međunarodnog suda koji potpada pod pravilo 73" Pravilnika.⁹³ Konkretno, Pretresno vijeće je smatralo da je pojam "preliminarnog podneska kojim se osporava nadležnost" na osnovu pravila 72 uzak po svom obimu i uključuje samo veoma ograničeni niz prigovora na optužnicu navedenih u pravilu 72(D).⁹⁴ Vijeće je dalje primijetilo da žalilac u Zahtjevu navodi postojanje "vanjskog ograničenja" nadležnosti Međunarodnog suda, a to je argument koji potpada pod kategoriju "ostalih podnesaka", o kojima je riječ u pravilu 73.⁹⁵

---

⁹⁰ Pobjana odluka, par. 84.

⁹¹ Pobjana odluka, par. 47.

⁹² Pobjana odluka, par. 48.

⁹³ Pobjana odluka, par. 41-43.

⁹⁴ *Id.*

⁹⁵ Pobjana odluka, par. 43.

30. Žalbeno vijeće slaže se sa kvalifikacijom Zahtjeva koju je dalo Pretresno vijeće, koja je zasnovana na ustaljenoj sudskoj praksi Žalbenog vijeća.⁹⁶ Međutim, Žalbeno vijeće se ne slaže sa Pretresnom vijećem da je pitanje da li Zahtjev potpada pod pravilo 72 ili pravilo 73 "od minornog [...] značaja".⁹⁷ Iako preliminarni podnesci podliježu strogim rokovima predviđenim u pravilu 72 i ne mogu biti valjano podneseni ukoliko je odgovarajući rok istekao, podneske koji potpadaju pod pravilo 73 strana u postupku može podnijeti "u bilo koje vrijeme" nakon što je predmet dodijeljen Pretresnom vijeću. U svjetlu činjenice da Pravilnik ne propisuje nikakav rok za podneske koji potpadaju pod pravilo 73, ako je smatralo za potrebno, kao što jeste, da ocijeni da li su tvrdnje koje je iznio žalilac potkrijepljene dokazima, Pretresno vijeće je trebalo odvagnuti potrebu da se obezbijedi ekspeditivno suđenje u odnosu na žaliočevo pravo na izvođenje dokaza koji potkrepljuju njegovu tezu. Umjesto da po Zahtjevu rješava kao o preliminarnom pitanju, isključivo u svjetlu raspoloživih dokaza, i spriječi žalioca da dalje potkrepljuje svoje tvrdnje, Pretresno vijeće je trebalo ili održati pretres s izvođenjem dokaza ili uputiti žalioca da svoje dokaze predoči tokom suđenja.

31. Međutim, Žalbeno vijeće primjećuje da Pobjana odluka ne samo što je bila zasnovana na zaključcima o činjenicama, nego takođe i na faktorima mjerodavnog prava. Žalbeno vijeće će u nastavku razmotriti da li zaključci koje je donijelo Pretresno vijeće mogu biti potvrđeni bez obzira na zaključke Pretresnog vijeća o činjenicama. Konkretno, Žalbeno vijeće će razmotriti (i) da li se nadležnost Međunarodnog suda može ograničiti isključivo putem rezolucije Savjeta bezbjednosti; (ii) da li bi Međunarodni sud bio obavezan da je navodni Sporazum bio sklopljen u ime tužioca; i (iii) da li bi navodni Sporazum spriječio Međunarodni sud da vrši nadležnost na osnovu doktrine povrede postupka. Ukoliko utvrdi da se pravno sredstvo koje traži žalilac ne može opravdati čak i kada bi njegove tvrdnje o činjenicama bile dokazane, Žalbeno vijeće će odbaciti prvu žalbenu osnovu kao bespredmetnu.

⁹⁶ *Tužilac protiv Dragana Nikolića*, predmet br. IT-94-2-AR72, Odluka po najavi žalbe, 9. januar 2003., str. 3; *Tužilac protiv Dragana Nikolića*, predmet br. IT-94-2-AR73, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi sa zakonitošću hapšenja, 5. juni 2003., (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Nikolić*), par. 19; *Joseph Nziirorera protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44-AR72, Odluka na osnovu pravila 72(E) Pravilnika o postupku i dokazima o valjanosti žalbe Josepha Nziirorere u vezi s glavom VII Povelje Ujedinjenih nacija, 10. juni 2004., par. 1, 4, 7-13.

⁹⁷ Pobjana odluka, par. 44. V. takođe *ibid.*, par. 41.

B. Da li se nadležnost Međunarodnog suda može ograničiti isključivo rezolucijom Savjeta bezbjednosti

32. U Pobjinjoj odluci, Pretresno vijeće je zaključilo da je neuvjerljiv argument žalioaca da rezolucije Savjeta bezbjednosti nisu potrebne da bi se Međunarodni sud mogao obavezati na poštovanje sporazuma kojim se ograničava nadležnost Međunarodnog suda.⁹⁸ Pretresno vijeće je napomenulo da Savjet bezbjednosti ima ovlaštenje da izmijeni Statut Međunarodnog suda objasnivši da to uključuje i eventualno ograničenje nadležnosti Međunarodnog suda.⁹⁹ Pretresno vijeće je dalje podsjetilo da su, u svim slučajevima kada je nadležnost Međunarodnog suda mijenjana, te izmjene vršene rezolucijama Savjeta bezbjednosti.¹⁰⁰

33. Žalilac u svojoj Žalbi tvrdi da nepostojanje rezolucije Savjeta bezbjednosti kojom se usvaja navodni Sporazum "predstavlja irelevantan faktor prilikom utvrđivanja da li je primjenjiva doktrina prividnog ovlaštenja" budući da bi "rezolucija predstavljala stvarno ovlaštenje".¹⁰¹ Tužilac odgovara da je, suprotno tvrdnjama žalioaca, nepostojanje rezolucije Savjeta bezbjednosti odlučujuće prilikom ocjenjivanja da li je žalilac izuzet od nadležnosti Međunarodnog suda, budući da je "[j]edini način da se ograniči nadležnost Međunarodnog suda – uključujući *ratione personae* – rezolucijom Savjeta bezbjednosti".¹⁰² Tužilac dalje napominje da je Savjet bezbjednosti uvijek djelovao rezolucijama ili predsjedničkim izjavama u vezi sa svim pitanjima koja se direktno tiču Međunarodnog suda, uključujući osnivanje Međunarodnog suda, imenovanje tužioca, produženje mandata sudija i definisanje strategije okončanja rada Suda.¹⁰³ Žalilac u Replici osporava da je Pretresno vijeće u Pobjinjoj odluci jasno izjavilo da bi rezolucija Savjeta bezbjednosti bila neophodna za njegovo izuzimanje iz nadležnosti Međunarodnog suda.¹⁰⁴ Međutim, on dopušta da bi taj zaključak, ako bude prihvaćen, bio odlučujući u žalbenom postupku i u skladu s tim razmatra to pitanje.¹⁰⁵ Prvo, žalilac tvrdi da rezolucija Savjeta bezbjednosti nije potrebna ukoliko tužilac "odluči da nekoga neće krivično goniti, bilo zbog saradnje, nedovoljnih dokaza, nedovoljno visokog položaja, slabog zdravstvenog stanja, ili bilo kog drugog razloga".¹⁰⁶ Po mišljenju žalioaca, to pokazuje da bi sporazum o izuzimanju neke osobe od krivičnog gonjenja

⁹⁸ Pobjinja odluka, par. 58.

⁹⁹ Pobjinja odluka, par. 57.

¹⁰⁰ Pobjinja odluka, par. 58.

¹⁰¹ Žalba, par. 43.

¹⁰² Odgovor, par. 6, 7-12.

¹⁰³ Odgovor, par. 11.

¹⁰⁴ Replika, par. 2-3.

¹⁰⁵ Replika, par. 4.

¹⁰⁶ Replika, par. 5.

na Međunarodnom sudu bio provodiv bez rezolucije Savjeta bezbjednosti.¹⁰⁷ Drugo, žalilac tvrdi da, ako bi se doktrina prividnog ovlaštenja smatrala mjerodavnom, rezolucija Savjeta bezbjednosti ne bi bila potrebna po definiciji.¹⁰⁸

34. Žalbeno vijeće podsjeća da je Savjet bezbjednosti, postupajući na osnovu glave VII Povelje UN-a, usvojio Statut rezolucijom i osnovao Međunarodni sud kao mjeru koja doprinosi obnavljanju i održavanju mira u bivšoj Jugoslaviji.¹⁰⁹ Statut, kao konstitutivni instrument Međunarodnog suda, definiše obim i granice stvarne nadležnosti Međunarodnog suda.¹¹⁰ Konkretno, članovi od 1 do 9 Statuta definišu nadležnost Međunarodnog suda *ratione materiae, personae, loci i temporis*. Član 1 Statuta definiše opšte ovlaštenje Međunarodnog suda da krivično goni "osobe odgovorne za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine". U Statutu nema nijedne odredbe koja bi izuzimala bilo koju konkretnu osobu iz nadležnosti Međunarodnog suda.

35. Žalbeno vijeće smatra da Statut Međunarodnog suda može biti izmijenjen ili derogiran isključivo rezolucijom Savjeta bezbjednosti. Ovo jasno proizlazi iz doktrine *actus contrarius*, utvrđeno je u praksi Međunarodnog suda¹¹¹ i potvrđeno je praksom Savjeta bezbjednosti.¹¹²

¹⁰⁷ *Id.*

¹⁰⁸ Replika, par. 6.

¹⁰⁹ Rezolucija Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: SBUN) br. 808, S/RES/808(1992), 22. februar 1993. V. takođe *Tužilac protiv Duška Tadića*, predmet br. IT-94-1-AR72, Odluka po interlokutornoj žalbi odbrane na nadležnost Suda, 2. oktobar 1995. (dalje u tekstu: Odluka o nadležnosti u predmetu *Tadić*), par. 37-38; *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-AR73.2, Odluka po žalbi Momčila Krajišnika na Odluku Pretresnog vijeća kojom se odbacuje Zahtjev odbrane za donošenje odluke da sudija Canivell ne može dalje postupati u ovom predmetu, 15. septembar 2006. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Krajišnik*), par. 15.

¹¹⁰ Za razliku između pojmova "stvarna" i "inherentna" nadležnost, v. Odluka o nadležnosti u predmetu *Tadić*, par. 14.

¹¹¹ V. Odluka u predmetu *Krajišnik*, u kojoj je Žalbeno vijeće konstatovalo da je rezolucija Savjeta bezbjednosti potrebna za izmjenu normi sadržanih u Statutu. U tom predmetu, Krajišnik je tvrdio da *ad litem* sudija Canivell ne bi trebao dalje postupati u njegovom predmetu; par. 1, 4. Iako je četverogodišnji mandat sudije Canivella bio pri kraju, Rezolucijom SBUN-a br. 1581/2005 od 18. januara 2005. i Odlukom Generalne skupštine od 20. januara 2005. odlučeno je da sudija Canivell može završiti postupak u predmetu na koji je bio raspoređen prije isteka svog mandata; par. 5. Kada je postalo jasno da postupak u tom predmetu ne može biti okončan prije isteka kumulativnog trogodišnjeg mandata sudije Canivella, Savjet bezbjednosti je dodatno usvojio Rezoluciju br. 1668/2006 kojom je potvrđeno da sudija Canivell može nastaviti da postupa u tom predmetu; par. 6. Odbacujući žalbu, Žalbeno vijeće je napomenulo da Savjet bezbjednosti nije dužan da mijenja Statut Međunarodnog suda kako bi on odražavao sve njegove rezolucije; par. 17. Žalbeno vijeće je konstatovalo da Savjet bezbjednosti može razmotriti neko administrativno pitanje bilo izmjenom Statuta bilo usvajanjem rezolucije; par. 17. Žalbeno vijeće je dalje smatralo da se Rezolucija SBUN-a br. 1668/2006, odnosi na administrativna pitanja i ne zadire u sudsku funkciju Međunarodnog suda; par. 16. Drugim riječima, Žalbeno vijeće je razlikovalo pitanja koja zadiru u sudske funkcije Međunarodnog suda od onih koja su tek administrativnog karaktera. Žalbeno vijeće je jasno naglasilo da se u slučaju ovih potonjih, SBUN može baviti takvim pitanjima bilo putem formalne izmjene Statuta ili pukim donošenjem rezolucije. Iz toga proizlazi da je rezolucija SBUN-a u svakom slučaju

36. Budući da je domen primarne nadležnosti Međunarodnog suda definisan Statutom, iz toga proizlazi da jedinu osnovu za ograničenje ili izmjenu nadležnosti Međunarodnog suda predstavlja rezolucija Savjeta bezbjednosti. Stoga, suprotno onome što Pretresno vijeće po svemu sudeći prihvata,¹¹³ puko angažovanje Savjeta bezbjednosti u sklapanju navodnog Sporazuma, bez njegovog ratifikovanja rezolucijom Savjeta bezbjednosti, ne bi moglo ograničiti nadležnost Međunarodnog suda. Žalbeno vijeće napominje da nije donesena nijedna rezolucija Savjeta bezbjednosti kojom bi optuženi bio izuzet iz domena nadležnosti Međunarodnog suda.

37. U svjetlu gorenavedenog, Žalbeno vijeće konstatuje da navodni Sporazum za sebe i po sebi, čak i kada bi njegovo postojanje bilo dokazano, ne bi ni pod kojim okolnostima ograničavao nadležnost Međunarodnog suda.

38. Žaliočeva tvrdnja da bi primjenjivost doktrine prividnog ovlaštenja dokazala da rezolucija Savjeta bezbjednosti nije potrebna za izmjenu nadležnosti Međunarodnog suda je neumjesna. Kako je gore objašnjeno, u odsustvu rezolucije Savjeta bezbjednosti, navodni Sporazum ne bi mogao imati nikakvog uticaja na nadležnost Međunarodnog suda, čak i da je bio sklopljen po *stvarnom* ovlaštenju Savjeta bezbjednosti. *A fortiori*, čak i kada bi se smatralo da je navodni Sporazum sklopljen po prividnom ovlaštenju Savjeta bezbjednosti, to ne bi ni u kom slučaju uticalo na domen nadležnosti Međunarodnog suda. Žalilac se u svojim podnescima u vezi sa pitanjima nadležnosti u međunarodnom krivičnom pravu pokušava osloniti na analogiju sa teorijom koja je tipična za ugovorno pravo i kojom se štite legitimna očekivanja strane ugovornice koja bez svoje krivice vjeruje da je ugovor valjano zaključen sa legitimnim predstavnikom druge strane.¹¹⁴ Međutim, žalilac zanemaruje to da je jedan od uslova za primjenu neke doktrine na osnovu analogije postojanje *eadem ratio*, to jest, postojanje dovoljnih sličnosti između dva predmeta. Oblast ugovornog prava je toliko

---

nezamjenjiv instrument za donošenje odluke po pitanjima koja su regulisana Statutom. Žalbeno vijeće dalje primjećuje da pitanje nadležnosti ne predstavlja puko administrativno pitanje.

¹¹² Savjet bezbjednosti je uvijek djelovao rezolucijama prilikom intervenisanja o određene stvari kojima se bavi Statut. V. Rezoluciju SBUN-a br. 827, S/RES/827, 25. maj 1993. (kojom je osnovan Međunarodni sud); Rezoluciju SBUN-a br. 1534, S/RES/1534, 26. mart 2005., par. 5 (kojom se poziva tužilaštvo da se usredsredi na najviše rukovodioce odgovorne za krivična djela koja su u nadležnosti Međunarodnog suda); Rezolucija SBUN-a br. 1786, S/RES/1786, 28. novembar 2007. (kojom je imenovan tužilac); Rezolucija SBUN-a br. 1837, S/RES/1837, 29. septembar 2008. (kojom se produžuju mandati sudija).

¹¹³ V. npr. Pobjana odluka, par. 61, u kojoj Pretresno vijeće primjećuje da "nema nijednog dokaza da je Savjet bezbjednosti direktno bio angažovan u pripremanju ili provođenju Sporazuma"; v. takođe *ibid.*, par. 62, gdje Pretresno vijeće navodi sljedeće: "Ako se teoretski pođe od pretpostavke da [...] Savjet bezbjednosti može ograničiti njegovu nadležnost sklapajući sporazume o imunitetu putem svojih zastupnika i bez znanja predstavnika Međunarodnog suda ili bez usvajanja rezolucije kojom se potvrđuju ti sporazumi" (naglasak ispušten).

¹¹⁴ Žalba, par. 44; Replika, par. 10-11.

udaljena od pitanja nadležnosti u međunarodnom krivičnom pravu da su te dvije oblasti praktično neuporedive. Nadležnost krivičnih sudova nije pitanje o kom se može pregovarati. Ovlaštenje nekog suda da odlučuje u krivičnim stvarima definisana je zakonom, a ne od strane privatnih strana ugovornica, pa tako očekivanje neke strane u vezi s valjanošću nekog sporazuma o krivičnoj nadležnosti ne može imati nikakvog uticaja na tu nadležnost. Žalbeno vijeće smatra da žaliočevi argumenti u vezi s prividnim ovlaštenjem u znatno većoj mjeri tiču pitanja primjenjivosti doktrine povrede postupka.¹¹⁵

39. Pored toga, Žalbeno vijeće smatra da žalilac ne iznosi nikakav argument u vezi s obimom nadležnosti Međunarodnog suda kada tvrdi da tužiočevo diskreciono ovlaštenje da krivično ne goni neku osobu pokazuje da nije potrebna nikakva rezolucija Savjeta bezbjednosti kako bi se ograničila nadležnost Međunarodnog suda.¹¹⁶ Žalilac miješa dva različita pojma: nadležnost i diskreciono ovlaštenje tužioca. Obim stvarne nadležnosti Međunarodnog suda u potpunosti je zavisao od konstitutivnog instrumenta samog Međunarodnog suda, to jest od Statuta. Na sasvim drugoj razini, u sistemima krivičnog prava koji nisu zasnovani na pravilu obaveznog krivičnog gonjenja, kao što je sistem Međunarodnog suda, tužioci posjeduju diskreciono ovlaštenje da ne izvedu pred sud predmete koji teoretski potpadaju pod nadležnost dotičnog suda. Drugim riječima, činjenica da tužilac može odlučiti da krivično ne goni neku osobu ne znači nužno da, kada bi tužilac odlučio da krivično goni tu dotičnu osobu, Međunarodni sud ne bi imao nadležnost nad istom osobom. Nadležnost i diskreciono ovlaštenje tužioca dva su nezavisna pitanja.

C. Da li bi Međunarodni sud bio obavezan ukoliko bi navodni Sporazum bio sklopljen u ime tužioca

40. U Pobjijanoj odluci, Pretresno vijeće je primijetilo da je, u vrijeme kada je navodni Sporazum sklopljen, već postojala optužnica koja je bila na snazi protiv žaliooca.¹¹⁷ Pretresno vijeće je u tom pogledu podsjetilo da, na osnovu pravila 51 Pravilnika, tužilac može povući optužnicu protiv nekog optuženog, nakon što je ona potvrđena, samo po odobrenju sudije ili pretresnog vijeća.¹¹⁸

41. Žalbeno vijeće smatra da, kao logična posljedica dviju gorenavedenih premisa, slijedi da navodni Sporazum ne može obavezivati Međunarodni sud čak i kad bi se mogao pripisati

¹¹⁵ *Infra*, Odjeljak D.

¹¹⁶ Replika, par. 5.

¹¹⁷ Pobjijana odluka, par. 53.

¹¹⁸ Pobjijana odluka, par. 52.

tužiocu. Žalbeno vijeće podsjeća da, iako "[u]opšte nije upitno da tužilac ima široka diskreciona prava s obzirom na pokretanje istraga i pripremanje optužnica",¹¹⁹ to diskreciono ovlaštenje nije ograničeno i mora se vršiti uz primjenu ograničenja predviđenih Statutom i Pravilnikom.¹²⁰ U skladu s ograničenjem diskrecionog ovlaštenja tužioca predviđenim pravilom 51 Pravilnika, tužilac nije bio u poziciji, u vrijeme navodnog Sporazuma, da povuče optužnicu protiv žalioca bez odobrenja sudije Međunarodnog suda.¹²¹ Shodno tome, čak i kada bi umiješanost tužioca u pripremanje navodnog Sporazuma bila dokazana, navodni Sporazum ne bi bio obavezujući za Međunarodni sud, budući da je optužnica protiv žalioca u to vrijeme već bila potvrđena.¹²²

D. Da li bi navodni Sporazum sprečavao Međunarodni sud da vrši nadležnost na osnovu doktrine povrede postupka

42. U Pobjanoj odluci, Pretresno vijeće je smatralo da bi, čak i kada bi navodni Sporazum postojao, tvrdnja žalioca o zloupotrebi postupka bila nepotkrijepljena.¹²³ Prvo, Pretresno vijeće je smatralo da navodni Sporazum "ne bi uticao ni na jedno od prava optuženog na pravično suđenje, uključujući postupanje u svojstvu osumnjičenog ili optuženog".¹²⁴ Drugo, Pretresno vijeće je podsjetilo na svoje činjenične zaključke da g. Holbrooke nije postupao sa stvarnim ili prividnim ovlaštenjem Savjeta bezbjednosti -a, i na toj osnovi primijetilo da je on "u suštini bio treća strana, nepovezana s Međunarodnim sudom, koja je obećala imunitet godinama prije dovođenja optuženog na Međunarodni sud".¹²⁵ Pretresno vijeće je dalje navelo jedan *obiter dictum* u Prvostepenoj odluci u predmetu *Nikolić*,¹²⁶ prema kom Međunarodni sud ne bi trebalo da vrši nadležnost nad osobama koje je "teško zlostavljala" neka strana koja ne postupa za Međunarodni sud i to prije predaje Međunarodnom sudu.¹²⁷ Pošto je primijetilo da je Pretresno vijeće u predmetu *Nikolić* ograničilo pojam "teškog

¹¹⁹ *Tužilac protiv Zejnila Delalića i drugih*, predmet br. IT-96-21-A, Presuda, 20. februar 2001. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*), par. 602.

¹²⁰ Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 602-603.

¹²¹ U vrijeme navodnog Sporazuma, pravilo 51(A) Pravilnika glasil je kako slijedi: "Tužilac može u bilo kom trenutku bez posebnog odobrenja povući optužnicu prije nego što je potvrđena, a nakon toga, samo uz odobrenje sudije koji ju je potvrdio, ili, ako je suđenje već počelo, samo uz odobrenje pretresnog vijeća"; UN Doc. IT/32/Rev. 8, 23. april 1995. U sadašnjoj verziji istog pravila zadržani su isti uslovi.

¹²² *Tužilac protiv Radovana Karadžića i Ratka Mladića*, predmet br. IT-95-5-I, Optužnica, 24. juli 1995.; *Tužilac protiv Radovana Karadžića i Ratka Mladića*, predmet br. IT-95-18-I, Optužnica, 15. novembar 1995.

¹²³ Pobjana odluka, par. 80-88.

¹²⁴ Pobjana odluka, par. 84.

¹²⁵ *Id.*

¹²⁶ *Tužilac protiv Nikolića*, predmet br. IT-94-2-PT, Odluka po podnesku odbrane kojim se osporava vršenje nadležnosti Međunarodnom sudu, 9. oktobar 2002. (dalje u tekstu: Prvostepena odluka u predmetu *Nikolić*).

¹²⁷ Pobjana odluka, par. 85.

zlostavljanja" na situacije mučenja ili okrutnog ili ponižavajućeg postupanja, Pretresno vijeće je zaključilo da optuženi nije podvrgnut nikakvom sličnom zlostavljanju, niti bilo kakvom "drugom *flagrantnom* kršenju njegovih prava, uključujući pravo na političko djelovanje".¹²⁸ Najzad, Pretresno vijeće je izrazilo stav da bi "samo u izuzetnim okolnostima [...] postupci neke treće strane koja nema nikakve veze s Međunarodnim sudom ili postupkom moglo eventualno dovesti do toga da postupak bude obustavljen".¹²⁹

43. Žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešno primijenilo pravo primijenivši dvostruki standard na tvrdnje o zloupotrebi postupka zavisno od toga da li su se nedolično ponašali protagonisti Međunarodnog suda ili oni koji nisu u službi Međunarodnog suda.¹³⁰ Žalilac primjećuje da se u Odluci u predmetu *Barayagwiza*¹³¹ jasno navodi da je, prema doktrini povrede postupka, irelevantno koje tijelo je odgovorno za kršenja prava nekog optuženog o kojima se iznose navodi.¹³² Po mišljenju žalioaca, Pretresno vijeće se umjesto toga oslonilo na Odluku Pretresnog vijeća u predmetu *Nikolić*, kojom je utvrđen pogrešan dvostruki standard, ograničavajući relevantnost nedoličnog ponašanja treće strane na uzak raspon radnji bliskih mučenju i okrutnom ili ponižavajućem postupanju.¹³³ On tvrdi da bi takav diferenciran standard bio posebno neprimjeren za međunarodne sudove kao decentralizovane strukture, u kojima više nepovezanih aktera često intervenišu u raznim fazama postupaka kao što su istrage ili izvršenje odluka.¹³⁴ Žalilac dalje tvrdi da doktrina povrede postupka predstavlja rezidualno sredstvo kojim se nekom sudu povjerava diskreciono ovlaštenje "da razmotri sve događaje koji su doveli do postupka i odluči, bez obzira na to kome bi se oni mogle pripisati, da li se njima u cjelini krše prava optuženih ili su oni u suprotnosti sa osećajem Suda za pravdu".¹³⁵ Najzad, žalilac tvrdi da protek vremena između navodnog Sporazuma i dovođenja žalioaca na Međunarodni sud predstavlja irelevantan faktor u okviru doktrine povrede postupka, koji Pretresno vijeće stoga nije trebalo uzeti u obzir.¹³⁶

44. Tužilac odgovara da je zaključak Pretresnog vijeća u vezi s pitanjem povrede postupka u skladu sa praksom Žalbenog vijeća, konkretno s Drugostepenom odlukom u predmetu

---

¹²⁸ *Id.*

¹²⁹ *Id.*

¹³⁰ Žalba, par. 101, 102.

¹³¹ *Jean-Bosco Barayagwiza protiv tužioca*, predmet br. ICTR-97-19-AR72, Odluka, 3. novembar 1999. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Barayagwiza*).

¹³² Žalba, par. 102.

¹³³ Žalba, par. 103.

¹³⁴ Žalba, par. 108-11.

¹³⁵ Žalba, par. 106, 111 (naglasak izostavljen).

¹³⁶ Žalba, par. 48-50.

Nikolić.¹³⁷ Tužilac dalje tvrdi da su ostali argumenti žalioaca u ovom pogledu usredsređeni na periferna pitanja i ne ukazuju ni na kakvu grešku Pretresnog vijeća.¹³⁸ Žalilac ponavlja svoj stav u Replici.¹³⁹

45. Kako primjećuju strane u postupku, Međunarodni sud se u više navrata oslanjao na doktrinu povrede postupka koja je ukorijenjena u anglosaksonskom pravu.¹⁴⁰ U predmetu *Barayagwiza*, Žalbeno vijeće je podsjetilo da prema doktrini povrede postupka, "postupak koji je zakonito pokrenut može biti obustavljen i nakon što je podignuta optužnica ukoliko su prilikom vođenja inače zakonitog postupka primijenjene neprimjerene ili nezakonite procedure".¹⁴¹ Žalbeno vijeće je preciziralo da sud može po svom nahodjenju oslanjati na doktrinu povrede postupka u dvjema različitim situacijama: (i) ukoliko je pravično suđenje optuženom nemoguće, obično iz razloga vezanih za kašnjenje; i (ii) ukoliko bi u okolnostima nekog konkretnog predmeta, daljnje suđenje optuženom bilo u suprotnosti sa osjećajem suda za pravdu, uslijed nepravilnosti ili nedoličnog ponašanja u pretpretresnom postupku.¹⁴² Važeći standard je dalje razjašnjen izjavom da se sud može po svom nahodjenju odreći vršenja nadležnosti "ukoliko bi se vršenje te nadležnosti pokazalo štetnim po integritet suda imajući u vidu *teška i flagrantna kršenja prava optuženog*".¹⁴³ Odlukom u vezi s preispitivanjem u predmetu *Barayagwiza* potvrđeno je mjerodavno pravo u odnosu na zloupotrebu postupka, izneseno u Drugostepenoj odluci u predmetu *Barayagwiza*.¹⁴⁴

46. U Drugostepenoj odluci u predmetu *Nikolić*, Žalbeno vijeće je postavilo u odgovarajući kontekst doktrinu povrede postupka od strane Međunarodnog suda, smjestivši je u sljedeći konceptualni okvir:

Zločini koje osuđuje čitav svijet¹⁴⁵ tiču se zabrinutosti međunarodne zajednice u cjelini. Postoji legitimno očekivanje da će osobe optužene za te zločine biti brzo izvedene pred lice pravde. Snošenje odgovornosti za te zločine je neophodan preduslov za ostvarivanje međunarodne pravde, koja ima ključni značaj u procesu pomirenja i obnove zasnovane na vladavini prava u zemljama i društvima podijeljenim međunarodnim i unutrašnjim sukobima.¹⁴⁶

¹³⁷ Odgovor, par. 46.

¹³⁸ Odgovor, par. 47.

¹³⁹ Replika, par. 31-32.

¹⁴⁰ Drugostepena odluka u predmetu *Barayagwiza*; *Jean-Bosco Barayagwiza protiv tužioca*, predmet br. ICTR-97-19-AR72, Odluka (po zahtjevu tužioca za preispitivanje ili ponovno razmatranje), 31. mart 2000. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Barayagwiza*); Drugostepena odluka u predmetu *Nikolić*.

¹⁴¹ Drugostepena odluka u predmetu *Barayagwiza*, par. 74.

¹⁴² Drugostepena odluka u predmetu *Barayagwiza*, par. 74, 77.

¹⁴³ Drugostepena odluka u predmetu *Barayagwiza*, par. 74.

¹⁴⁴ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Barayagwiza*, par. 51.

¹⁴⁵ Za definiciju "zločina koje osuđuje čitav svijet", v. Drugostepena odluka u predmetu *Nikolić*, par. 24, gdje se pominju zločini kao što su genocid, zločini protiv čovječnosti i ratni zločini "koji su univerzalno priznati i osuđeni kao takvi".

¹⁴⁶ Drugostepena odluka u predmetu *Nikolić*, par. 25.

Žalbeno vijeće je zatim razmotrilo kako bi se ovo legitimno očekivanje moglo razmotriti u dvije zasebne hipoteze, koje su relevantne za predmet koji rješava: (i) pod kojim okolnostima kršenje državnog suvereniteta iziskuje odricanje od nadležnosti, ukoliko je do kršenja došlo uslijed hapšenja nekog bjegunca od međunarodne pravde;¹⁴⁷ i (ii) pod kojim okolnostima kršenje ljudskih prava iziskuje odricanje od nadležnosti.¹⁴⁸ U vezi s prvim pitanjem, Žalbeno vijeće nije iznijelo nikakvu hipotezu koja bi opravdavala odricanje od nadležnosti.¹⁴⁹ U vezi s potonjim pitanjem, Žalbeno vijeće je smatralo da će, osim u "izuzetnim slučajevima" teškog kršenja ljudskih prava, pravno sredstvo odricanja od nadležnosti obično biti nesrazmjerno, budući da se mora "uspostaviti prava mjera između temeljnih prava optuženog i suštinskih interesa međunarodne zajednice za krivično gonjenje lica optuženih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava".¹⁵⁰

47. Žalbeno vijeće smatra da je tvrdnja žalioaca da u sudskoj praksi Žalbenog vijeća nije uveden dvostruki standard u vezi s doktrinom povrede postupka tačna, zavisno od prirode tijela za koje se navodi da je nedolično postupilo. Međutim, Žalbeno vijeće takode primjećuje da je u vezi s argumentacijom žalioaca Pretresno vijeće primijenilo opšti standard koji je Žalbeno vijeće ustanovilo Odlukom u predmetu *Barayagwiza*, kao i Odlukom u predmetu *Nikolić*, a ne neki viši standard, razmatrajući da li je žalilac bio teško zlostavljan, odnosno da li je bilo ikakvih drugih flagrantnih kršenja njegovih prava. Sudska praksa Žalbenog vijeća ne dopušta da se u vezi s doktrinom povrede postupka primjenjuje neki standard koji bi bio niži od navedenog, bez obzira na to koji subjekt je nedolično postupio.

48. Međutim, Žalbeno vijeće primjećuje da su zaključci Pretresnog vijeća u vezi s neprimjenjivošću doktrine povrede postupka na predmet protiv žalioaca zasnovani na ranijim činjeničnim zaključcima Pretresnog vijeća da je g. Holbrooke "u suštini bio treća strana, nepovezana s Međunarodnim sudom".¹⁵¹ Iz razloga o kojima je gore bilo riječi u vezi s odsustvom pretresa s izvođenjem dokaza,¹⁵² Žalbeno vijeće će razmotriti da li zaključci koje je donijelo Pretresno vijeće u vezi s doktrinom povrede postupka mogu biti potvrđeni sa

¹⁴⁷ Drugostepena odluka u predmetu *Nikolić*, par. 20-27.

¹⁴⁸ Drugostepena odluka u predmetu *Nikolić*, par. 28-33.

¹⁴⁹ Drugostepena odluka u predmetu *Nikolić*, par. 26.

¹⁵⁰ Drugostepena odluka u predmetu *Nikolić*, par. 30.

¹⁵¹ Pobjana odluka, par. 84.

¹⁵² *Supra*, par. 24-31.

pravnog stanovišta, bez obzira na činjenične zaključke o tome da li je navodni Sporazum sklopila neka treća strana koja nema nikakve veze s Međunarodnim sudom.

49. Žalbena vijeće podsjeća da se žalilac tereti za genocid, zločine protiv čovječnosti i ratne zločine.¹⁵³ Javni interes za krivično gonjenje nekog pojedinca optuženog za takva krivična djela koja osuđuje čitav svijet, nesumnjivo je velik. Protiv legitimnog interesa međunarodne zajednice za krivično gonjenje žalioaca zbog krivičnih djela koja osuđuje čitav svijet iznose se navodi o kršenju žaliočevog očekivanja da, u skladu s navodnim Sporazumom, neće biti krivično gonjen od strane Međunarodnog suda.

50. Žalbena vijeće posebno podsjeća da je žalilac, kako tvrdi, napustio sve položaje vlasti u Republici Srpskoj u julu 1996. i potpuno se povukao iz javnog života u zamjenu za obećanje g. Holbrookea da neće biti krivično gonjen pred Međunarodnim sudom. Žalilac dalje tvrdi da je g. Holbrooke postupao u ime bilo Savjeta bezbjednosti bilo tužioca, ili, alternativno, da je g. Holbrooke djelovao sa prividnim ovlaštenjem Savjeta bezbjednosti ili Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju.¹⁵⁴ Imajući u vidu svoje prethodne zaključke o tome da se nadležnost Međunarodnog suda može ograničiti samo rezolucijom Savjeta bezbjednosti,¹⁵⁵ i da sporazum prema kojem bi se tužilac obavezao da će povući neku optužnicu nakon što je ona potvrđena ne može biti obavezujući za Međunarodni sud, Žalbena vijeće smatra da je svako navedeno očekivanje žalioaca da mu se neće suditi pred Međunarodnim sudom utemeljeno na pogrešnom tumačenju mjerodavnog prava.

51. Žalbena vijeće prije svega primjećuje da se nijedna od žaliočevih tvrdnji ne može okvalifikovati kao situacija u kojoj je pravično suđenje nemoguće, u skladu s prvim kriterijumom testa utvrđenog u Odluci u predmetu *Barayagwiza*.¹⁵⁶ Umjesto toga, žaliočeve tvrdnje ukazuju na drugi kriterijum testa utvrđenog u Odluci u predmetu *Barayagwiza*.¹⁵⁷ Drugim riječima, pitanje koje se postavlja Žalbenom vijeću jeste da li bi, pod pretpostavkom da činjenični navodi žalioaca budu prihvaćeni, daljnje suđenje žalioцу bilo u suprotnosti s osjećajem Međunarodnog suda za pravdu, odnosno da li bi imalo štetne posljedice po integritet Međunarodnog suda, s obzirom na nepravilnosti ili propuste u pretpretresnoj fazi koje bi predstavljale teška i flagrantna kršenja žaliočevih prava.

¹⁵³ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Tužiočeva treća izmijenjena optužnica, 27. februar 2009.

¹⁵⁴ *Supra*, par. 5.

¹⁵⁵ *Supra*, par. 35-36.

¹⁵⁶ *Supra*, par. 45(i).

¹⁵⁷ *Supra*, par. 45(ii).

52. Žalbeno vijeće podsjeća da je jedna od temeljnih svrha međunarodnih sudova i Sudova *ad hoc* da okončaju nekažnjivost i obezbijede da teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava budu krivično gonjena i kažnjena.¹⁵⁸ Osobe optužene za takve zločine ne mogu legitimno očekivati da bi imale imunitet od krivičnog gonjenja. Žalbeno vijeće smatra da činjenice za koje se navodi da su dale povoda očekivanjima žalioca u pogledu nekažnjivosti ne predstavljaju izuzetak od ovog pravila.

53. U svjetlu gorenavedenog, Žalbeno vijeće smatra da žaliočeve tvrdnje, čak i kad bi bile dokazane, ne bi pokrenule primjenu doktrine povrede sudskog postupka koja bi opravdala obustavu postupka protiv optuženog.

E. Zaključak

54. Žalbeno vijeće konstatuje da, čak i kada bi navodni Sporazum bio dokazan, njime ne bi bila ograničena nadležnost Međunarodnog suda, on ne bi ni na koji drugi način bio obavezujući za Međunarodni sud i ne bi pokrenuo primjenu doktrine povrede postupka. Budući da su zaključci doneseni u Pobijanoj odluci potvrđeni sa pravnog stanovišta, Žalbeno vijeće odbacuje žaliočevu prvu žalbenu osnovu kao bespredmetnu. Iz analognih razloga Žalbeno vijeće odbacuje preostale žaliočeve žalbene osnove,¹⁵⁹ pošto se u okviru njih osporavaju zaključci Pretresnog vijeća u vezi s činjenicama, koje Žalbeno vijeće, u kontekstu ove Odluke, nije uzelo u obzir.

55. Žalbeno vijeće naglašava da ova Odluka ne utiče na žaliočevo pravo da na suđenju iznese dokaze koji potkrepljuju tvrdnje iznesene u njegovom Zahtjevu, budući da bi te tvrdnje mogle na odgovarajući način biti uzete u obzir za potrebe odmjeravanja kazne.

F. Podnesci u vezi sa Žalbom

56. I u Replici i u Zahtjevu za odgodu, žalilac je zatražio da Žalbeno vijeće odgodi donošenje odluke po Žalbi dok on ne pribavi dodatne dokaze koje treba dostaviti Žalbenom

¹⁵⁸ U rezoluciji Savjeta bezbjednosti kojom je osnovan Međunarodni sud izražava se odlučnost "da [se] zaustav[e] takv[a] [flagrantna kršenja međunarodnog humanitarnog prava] i poduzm[u] efektivne mjere da se privedu pred lice pravde osobe koje su za njih odgovorne"; Rezolucija SBUN-a br. 827 (1993), 25. maj 1993.; Vidi takođe Preambulu Rimskog statuta, u kojoj se potvrđuje "da najteža krivična dela za koje je zabrinuta međunarodna zajednica kao cjelina ne smiju proći nekažnjeno, a da djelotvorno krivično gonjenje njihovih učinilaca mora biti obezbijeđeno preduzimanjem odgovarajućih mjera na nacionalnom nivou i jačanjem međunarodne saradnje" i dalje izražava riješenost da se "promijeni dosadašnja praksu nekažnjavanja počinitelaca ovih krivičnih dela i time doprinese prevenciji istih".

¹⁵⁹ *Supra*, par. 20(B)(C)(D)(E).

vijeću na osnovu pravila 115 Pravilnika.¹⁶⁰ U svom Zahtjevu za odobrenje da dostavi dodatni odgovor i Dodatnom odgovoru, tužilac je zatražio odobrenje Žalbenog vijeća da dostavi podnesak u kom će se usprotiviti tom zahtjevu optuženog.¹⁶¹ Uzimajući u obzir da je žalilac podnio svoj Zahtjev na osnovu pravila 115 prije donošenja ove Odluke, Žalbeno vijeće odbacuje žaliočeve zahtjeve za odgodu donošenja odluke Žalbenog vijeća po žalbi i tužiočev Zahtjev za odobrenje da dostavi dodatni odgovor kao bespredmetne.

57. Pošto je sa pravnog stanovišta odbilo Žalbu, Žalbeno vijeće dalje odbacuje kao bespredmetan žaliočev Prvi zahtjev na osnovu pravila 115, kao i njegov Drugi zahtjev na osnovu pravila 115.

V. DISPOZITIV

58. Iz gorenavedenih razloga, Žalbeno vijeće

ODBIJA Žalbu u cijelosti; i

ODBACUJE Zahtjev za odgodu, Prvi zahtjev na osnovu pravila 115, Drugi zahtjev na osnovu pravila 115 i Zahtjev tužioca za odobrenje da dostavi dodatni odgovor i Dodatni odgovor kao bespredmetne.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija Fausto Pocar,
predsjedavajući

Dana 12. oktobra 2009.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

¹⁶⁰ Replika, par. 30; Zahtjev za odgodu, par. 1, 4.

¹⁶¹ Zahtjev tužioca za odobrenje da dostavi dodatni odgovor i Dodatni odgovor, par. 6.